

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-16/19-P

Název	Základní škola a mateřská škola Mochtín, okres Klatovy, příspěvková organizace
Sídlo	Mochtín 37, 339 01 Klatovy
E-mail	info@zsmochtin.info
IČ	75005263
Identifikátor	650014693
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ilona Dvořáková
Zřizovatel	Obec Mochtín
Místo inspekční činnosti	Mochtín 37, Mochtín 80, 339 01 Klatovy
Termín inspekční činnosti	9. 1. 2019 – 10. 1. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“).

MŠ je umístěna v samostatné budově, ke které přiléhá rozlehlá školní zahrada účelně vybavená pro pohybové a rekreační aktivity dětí. V tomto školním roce je ke dni inspekce k předškolnímu vzdělávání přijato 26 dětí, které jsou zařazeny do věkově smíšené třídy. Ročník povinného předškolního vzdělávání absolvuje pět dětí, z nichž jedno má odloženou povinnou školní docházku o jeden rok. Do mateřské školy byly přijaty i dvě děti dvouleté a jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), které se vzdělává s podporou asistenta pedagoga (dále „AP“). Hlavním záměrem Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) s motivačním názvem „Hrajeme si s krtkem“ je podporovat celkový rozvoj osobnosti dítěte.

K termínu inspekce se ve dvou třídách ZŠ vzdělávalo celkem 35 žáků. V I. třídě je 16 žáků (spojen 1. a 2. ročník), ve II. třídě se vyučuje 19 žáků (spojen 3., 4. a 5. ročník). Z tohoto počtu škola identifikuje čtyři žáky se SVP, kteří se vzdělávají s podporou AP. Vyučovací proces je realizován podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) s motivačním názvem „Vše pro dítě“.

ŠD má jedno oddělení, kam dochází v tomto školním roce 29 žáků. Provoz je stanoven tak, aby vyhovoval potřebám žáků a jejich zákonných zástupců.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy splňuje zákonem stanovené předpoklady pro výkon funkce. Řízení je cíleně zaměřené na zajištění komplexních podmínek pro vzdělávání, odpovídá typu školy, její velikosti a personálnímu obsazení. Předložená koncepce školy se zaměřuje zejména na vytváření podmínek pro děti a žáky talentované i pro děti a žáky handicapované, sociální i jazykovou gramotnost a environmentální výchovu. Ve vnitřních dokumentech (organizační řád, školní řády ZŠ i MŠ, vnitřní řád ŠD) jsou dobře nastavená pravidla, jejich dodržování vedení školy pravidelně monitoruje a vyhodnocuje zejména v oblasti základního vzdělávání. Činnost školy pozitivně ovlivňuje spolupráce se sociálními partnery, především se zřizovatelem, zákonnými zástupci dětí a žáků, školskou radou, místními organizacemi, okolními školami s důrazem na spádové školy v Klatovech.

Uvedený ŠVP PV je předchozí vedoucí učitelkou zpracován přehledně, srozumitelně a v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. V souvislosti s konkrétními podmínkami uvedenými v ŠVP PV a prostory MŠ je dětem i zaměstnancům zajišťováno bezpečné prostředí. Děti respektují nastavená pravidla, což se pozitivně promítá do jejich bezkonfliktního chování a vzájemných vztahů. MŠ je vybavena nejen kvalitním nábytkem, který odpovídá tělesnému vzrůstu dětí, ale i odpovídajícím množstvím hraček a pomůcek.

Vedením MŠ pověřila ředitelka nově přijatou učitelku, která v této funkci i v této MŠ působí od 1. ledna 2018. Od stejného data jsou v MŠ zaměstnány i druhá odborně kvalifikovaná učitelka a asistentka pedagoga. Přestože ředitelka školy přenesla kompetence týkající se vedení MŠ na vedoucí učitelku a v platném ŠVP PV je jasně definována podmínka řízení mateřské školy, vedoucí učitelka nastavený systém zcela neakceptuje. Procesy vedení a vyhodnocování provádí jen částečně a nesystematicky, s minimálním dopadem na kvalitu poskytovaného předškolního vzdělávání. Koncepčně promyšlené není ani další vzdělávání pedagogů. Výběr seminářů je nahodilý a uplatnění získaných znalostí a dovedností

v pedagogické praxi popř. jejich přenos není vedoucí učitelkou cíleně sledováno. Systém evaluace, nastavený předchozí vedoucí učitelkou, sice existuje, na úrovni školy však doposud neprobíhá. Následkem toho není doceňován i jeden z významných hodnotících nástrojů, kterým je hospitační činnost. Z předložených hospitačních záznamů vyplývá formální hodnocení na úkor účinného metodického vedení, které by mělo stanovit reflexi a doporučení pro další práci. Tím nedochází k posilování pedagogického stylu a strategii odpovídající integrovanému přístupu ke vzdělávání. Další příčinou je i skutečnost, že MŠ nedisponuje aktuální odbornou literaturou a vedení školy cíleně nepodněcuje vedoucí učitelku ke vzdělávání v oblasti řízení. Nejsou realizovány ani žádné aktivity spojené s výměnou zkušeností na školách podobného typu. Přestože jsou všechny pedagogické pracovnice odborně kvalifikované, dvě z nich (učitelka a AP) spadají do režimu začínajících pedagogů, kterým by měla být věnována ze strany vedoucí učitelky intenzivní metodická podpora.

V ZŠ působí tři učitelky včetně ředitelky a jedna vychovatelka. Všechny jsou pro svoji práci odborně i pedagogicky způsobilé a zkušené, což se pozitivně odrazilo ve shlédnuté výuce. Pedagogický kolektiv doplňují další dvě AP s požadovanou kvalifikací.

Ze strany ředitelky je v oblasti základního vzdělávání věnována náležitá pozornost oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Zvolený model je dostačující a odpovídá potřebám a finančním možnostem subjektu. Pedagogickou radu ředitelka využívá jako svůj poradní orgán, záznamy z jednání dokládají projednávání záležitostí týkajících se vzdělávání i poskytovaných školských služeb. Přijímané závěry a opatření přispívají ke kvalitativnímu posunu základní školy. Vnitřní kontrolní systém v ZŠ je účinný, je prováděn plánovanými kontrolami a hospitacemi.

Školní poradenství zabezpečuje ředitelka školy. Ve spolupráci se specializovanými pracovišti a ostatními pedagogy poskytuje informační a poradenskou pomoc týkající se vzdělávání žáků. V preventivní strategii školy je kladen důraz zejména na oblast nespecifické primární prevence, tj. vedení žáků k dodržování morálních a společenských pravidel, ke kvalitním volnočasovým zájmovým činnostem a zdravému životnímu stylu.

Učebny jsou vybaveny standardním školním nábytkem různých velikostí. Každá třída je vybavena interaktivní tabulí s dataprojektorem. K výuce tělesné výchovy je k dispozici menší tělocvična, kterou hojně využívá i ŠD. Ta má pro plnění školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání vlastní dostatečně prostorné a dobře vybavené zázemí.

Financování školy bylo v hodnoceném období roku 2017 zajištěno z více zdrojů. Především se jednalo o finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, včetně rozvojových programů a příspěvek zřizovatele na zajištění provozu, opravy a obnovu majetku. Získané prostředky umožňují škole vhodné podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů.

Děti a žáci jsou s pravidly bezpečného chování pravidelně seznamováni. Ochrana před vniknutím cizích osob do obou budov školy byla v době inspekční činnosti zajištěna.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Z inspekční hospitační činnosti v mateřské škole a z posouzení třídního vzdělávacího programu i záznamů v třídní knize vyplynulo, že cíle vzdělávání nevycházely vždy z integrovaného bloku uvedeného v ŠVP PV. Z toho důvodu nedocházelo k systematickému naplňování očekávaných výstupů a využívání vzdělávacích strategií uvedených v ŠVP PV. Vzdělávací nabídka byla sice částečně diferencována, nároky na nejstarší věkovou skupinu však byly nižší, než umožňovaly mentální schopnosti těchto dětí. Ze sledování vzdělávacího

procesu bylo zřejmé, že se učitelky malou měrou soustředí na efektivní metody a formy rozvíjející osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte. V důsledku toho cíleně nevytvářely podněty k řešení problémů, využívání vlastních nápadů dětí, popř. ověřování funkčnosti navrhovaného řešení. Požadovaná pozornost byla, především ze strany AP, věnována dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami a v případě potřeby i nově přijatému dvouletému dítěti. Pozitivním zjištěním byla skutečnost, že vzdělávací prostředí bylo učitelkami připravené, děti měly k dispozici dostatek hraček a pomůcek. V průběhu vzdělávání byly aktivní a ve třídě převládala pohodová atmosféra.

Většina pedagogů ZŠ měla v hospitované výuce jasně stanovený vzdělávací cíl, odpovídající cílům v ŠVP ZŠ, který byl naplněn. Účelně byla zastoupena individuální práce žáků, jejich spolupráce v menších skupinách. Většina aktivit byla vhodně diferencována a přizpůsobena aktuálním možnostem a schopnostem žáků. Individuálním přístupem vyučující s žáky pracovali zejména s cílem pochopit základy probíraného učiva, zatímco pro žáky, kteří úkol splnili dříve, byly připraveny vhodně zvolené rozšiřující úkoly. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami byli vzděláváni i za účinné podpory AP. Jejich spolupráce s vyučujícími byla efektivní a pro žáky přínosná.

Ve spojených ročnících se organizace výuky opírala o promyšlené střídání přímé a nepřímé práce i o efektivní využití učebních pomůcek a počítačové techniky. Na systém činnosti v odděleních jsou žáci zvyklí, pracovali aktivně, samostatně a vždy dodržovali dohodnutá pravidla. Dodržování a podpora uplatňování psychohygienických návyků nebylo na žádoucí úrovni. Nedostatky v této oblasti se týkají úchopu a držení psacího náčiní, sezení při psaní a udržování pracovního pořádku. Výbornou úroveň vykazovaly vyučovací hodiny, ve kterých vyučující cíleně pracovali se sociálními vztahy ve třídě, a které navíc obsahovaly aktivity podporující tvořivost a spolupráci žáků navzájem.

V hodnocení vyučující upřednostňovali pozitiva, oceňovali snahu a pokrok. Zaznamenáno bylo pravidelně sebehodnocení žáků, vzájemné hodnocení zastoupeno nebylo. Významnou charakteristikou pedagogické činnosti byl přívětivý a partnerský přístup všech vyučujících k žákům a estetické prostředí učeben. Sledovaná výuka, ve které si žáci efektivně rozvíjeli kompetence k učení, k řešení problému i sociální gramotnost naplňovala úkol, který si škola vytyčila – společné vzdělávání všech žáků, upevňování prosociálních vztahů a rozvoj environmentální výchovy.

Vyučovací proces je průběžně obohacován o projektové vyučování (Celoroční projekt: „Naše republika – stoletá dáma“), o formování kladného vztahu k přírodě prostřednictvím environmentální výchovy, jež prostupuje všemi vyučovacími předměty i zájmovým vzděláváním.

Zájmové vzdělávání ve ŠD je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání, který naplňuje požadavky školského zákona. Cíle vzdělávání směřují k vytváření kladného vztahu k přírodě a uplatňování zdravého životního stylu. Ve sledovaném zájmovém vzdělávání v ŠD žáci dokázali spolupracovat, komunikovat s kamarády a smysluplně se zabavit. Aktivně se věnovali zejména pohybovému vyžití v zimní přírodě (hry na sněhu). V rámci sledovaných činností probíhala otevřená komunikace mezi žáky a vychovatelkou, žáci vyjadřovali své nápady a náměty k dalším aktivitám. Provozované činnosti byly ČŠI posuzovány jako zajímavé a přitažlivé.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Aktuální informace o výsledcích vzdělávání dětí v MŠ zjišťují učitelky nahodile a nesystematicky. Jednoduché záznamy o dítěti jsou formální, neboť nepostihují rozvoj dítěte a učitelky s nimi dále nepracují. Z rozhovoru s pedagogy vyplynulo, že výkon každého dítěte posuzují spíše slovně ve vztahu k jejich fyzickému, ne mentálnímu věku. Každému dítěti vedou učitelky portfolio výtvarných prací. Tím, že nejsou vloženy práce aktuálně datovány, nelze objektivně posoudit dosaženou úroveň a vývoj dítěte za určité období. V této oblasti postupují pedagogové v rozporu se ŠVP PV, ve kterém je konkrétně uvedena četnost a způsob individuálního hodnocení dítěte. MŠ získává zpětnou vazbu o úspěšnosti dětí v základní škole diskusí mezi učiteli ZŠ a MŠ. O vzdělávání dítěte se SVP vede denní záznamy AP a jedenkrát měsíčně vyhodnocuje účinnost zvýšené míry podpory. AP při práci s dítětem zajišťovala účinně jeho aktivizaci, podporu pozornosti a plnění úkolů na základě domluvy s učitelkou. Pokud to umožňovala situace, věnovala potřebnou podporu i nově přijatému dvouletému dítěti. Z inspekčních hospitací vyplynulo, že děti v průběhu spontánních i řízených činností byly spolupracující, samostatné, nabízenými činnostmi byly zaujaté. Velmi kvalitní byly jejich vzájemné, bezkonfliktní vztahy. Dokázaly ovládat své chování a respektovat nastavená pravidla. Kultivovaně stolovaly a bezpečně zvládaly sebeobsluhu. Zjištěným nedostatkem byl převažující důraz na pamětní učení dětí a mechanickou reprodukci i málo prostoru pro rozvoj fantazie při podpoře estetického vnímání a vyjadřování.

Při vzdělávání byly dětem vytvořeny kvalitní materiální a personální podmínky, všem byl ke vzdělávání zajištěn rovný přístup. Organizované aktivity vycházející ze ŠVP PV umožňují aktivní zapojení všech dětí, jejich četnost však není adekvátní věkovému složení třídy.

V rámci sledované výuky v ZŠ žáci projevovali potřebnou samostatnost i soustředěnost, schopnost spolupracovat a uvědoměle participovat na společné práci. Vyučující pravidelně a systematicky sledují vykazované výsledky v průběhu celé školní docházky žáků. Vlastními nástroji, testy a písemnými pracemi ověřují úroveň znalostí a pochopení učiva. V uplynulém školním roce z 31 žáků jich 17 prospělo s vyznamenáním. Žáci školy se pravidelně zúčastňují školních kol vypsaných soutěží. Málo motivující je fakt, že žáci se neúčastní soutěží a olympiád nad rámec školních kol. K posílení pozitivního obrazu školy na veřejnosti významnou měrou přispívají veřejná vystoupení. Pedagogové se rovněž aktivně zajímají o výsledky absolventů školy po přechodu na druhý stupeň základních škol.

Podpora osobnostního a sociálního rozvoje probíhá nenásilně i v rámci činnosti ŠD. V této oblasti získávají žáci znalosti i konkrétní dovednosti, pozitivně je ovlivňován jejich všestranný rozvoj. Kultivovaně působí estetická výzdoba v ŠD, která je dílem žáků.

Závěry

Vývoj školy

- podařilo se docílit 100% odborné a pedagogické způsobilosti učitelek ZŠ
- od 1. 1. 2018 došlo v mateřské škole ke kompletní obměně pedagogického sboru

Silné stránky

- pozitivní vztahy mezi dětmi a žáky, jejich schopnost vzájemně spolupracovat a respektovat druhé,
- inspekčními hospitacemi bylo ověřeno, že škola naplňuje příkladným způsobem péči o děti a žáky nadané i handicapované. Kromě uplatňování individuálního přístupu a uplatňování podpůrných opatření byla na velmi dobré úrovni i spolupráce učitelů s asistentkami pedagoga,
- účinné využívání počítačové techniky v rámci vyučovacího procesu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- pedagogický rozvoj mateřské školy není plně zajišťován účinným metodickým vedením, opatření směřující k vyšší kvalitě poskytovaného vzdělávání nejsou systematicky vyvozována,
- stávající systém plánování vzdělávacích činností v předškolním vzdělávání není dostatečně promyšlený, nevede k tomu, aby vzdělávací obsah odpovídal vývojovým předpokladům dětí, chybí diferenciací nároků na děti,
- evaluace posuzující účinnost vzdělávacího programu jednotlivých témat není učitelkami v mateřské škole prováděna průběžně a systematicky, čímž není vyvozována zpětná vazba ke korekci poskytovaného vzdělávání,
- kvalita dodržování psychohygienických návyků v ZŠ (správné sezení při psaní, držení psacího náčiní) není na požadované úrovni, chybí jeho systematické osvojení jako prostředku k dosažení zdravého vývoje.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- v mateřské škole zaměřit pedagogické vedení na monitorování výsledků vzdělávání, jejich vyhodnocování a následné přijímání opatření,
- třídní vzdělávací program a evaluaci jednotlivých témat realizovat v souladu s požadavky RVP PV,
- důsledně dodržovat a uplatňovat dodržování správných psychohygienických návyků žáků,
- motivovat žáky k účasti v soutěžích vyšších než školní kola,
- zintenzivnit kontrolní a hospitační činnost v mateřské škole a školní jídelně.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní škola a mateřská škola Mochtín účinná od 1. 1. 2016, č.j.:Mochtín/543/15
2. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy v Mochtíně od 1. února 1993, potvrzení ve funkce ředitelky Základní školy a mateřské školy Mochtín ze dne 15. 6. 2015
3. Funkční studium vedoucích pracovníků škol a školských zařízení ze dne 8. 6. 2004
4. ŠVP ZV „Vše pro dítě“, platný pro školní rok 2018/2019
5. Plán práce na školní rok 2018/2019
6. Hlavní úkoly v kontrolní činnosti pro školní rok 2018/2019
7. Dlouhodobý plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků na období 2018 – 2020
8. Koncepce školy na období 2016 - 2020
9. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 7. 1. 2019
10. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s platností od 1. 9. 2018
11. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. 9. 2018
12. Výkaz o základní škole M-3 podle stavu k 30. 9. 2018
13. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2018
14. Výkaz o školní družině-školním klubu Z 2-01 podle stavu k 31. 10. 2018
15. Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2017/2018
16. Záznamy z jednání pedagogické rady od školního roku 2016/2017
17. Školní řád základní školy s platností od 1. září 2018
18. Vnitřní řád školní družiny s platností 1. září 2018
19. Knihy úrazů pro MŠ a ZŠ od školního roku 2015/2016
20. Pověření k pozici vedoucí učitelky ze dne 1. 1. 2018
21. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 9. 2018, Č.j. 78/2018
22. Školní řád mateřské školy platný od 1. 9. 2018, Č.j.80/2018
23. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – kalendářní rok 2019
24. Školní matrika (žádost zákonného zástupce o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, evidenční list, rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky)

25. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti v mateřské škole
26. Rozpis přímé a nepřímé pedagogické činnosti – pro školní rok 2018/2019
27. Docházka dětí – září 2018 – leden 2019
28. Třídní dokumentace – školní rok 2018/2019
29. Podklady k odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků – náhodný výběr
30. Podklady ke školnímu stravování za školní rok 2018/2019
31. Účetní doklady za rok 2017
32. Inspekční zpráva č. j. ČŠIP – 315/2013 ze dne 17. května 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele/ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Jaroslav Štilip, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jaroslav Štilip v. r.

Bc. Eva Brabcová, školní inspektorka

Bc. Eva Brabcová v. r.

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

Mgr. Petra Holopírková v. r.

V Plzni 28. ledna 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Ilona Dvořáková, ředitelka školy

Mgr. Ilona Dvořáková v. r.

V Mochtíně 14. 2. 2019